

Sunuş

DOI 10.32325/iaad.2017.15

İzmir ve Akdeniz'e odaklanmış bir süreli yayın olan *Meltem*'in ortaya çıkışı İzmir'e Akdeniz'de bir gelecek ufku tanımlanmış olmasından kaynaklanıyor. 2009'da İzmir Büyükşehir Belediyesi öncülüğünde düzenlenen Kültür Çalıştayında gündeme gelen İzmir'in Akdeniz'de bir merkez haline gelmesi fikri, İzmir Akdeniz Akademisi'nin çalışmalarıyla gerçeklik kazanmaya başlıyor.

Kentin geçmişi ve geleceği Akdeniz üzerinden yeniden tanımlanırken, İzmir Büyükşehir Belediyesi İzmir Akdeniz Akademisi tarafından yayımlanan bu derginin sayfaları, İzmir ve Akdeniz üzerine düşünen, tartışan, araştıran ve yazanlara açık, süreklilik taşıyan yeni bir meca niteliğinde. *Meltem*, Akdeniz ve İzmir hakkında olması kaydıyla dünyanın dört bir yanından katkılara kucak açıyor. *Meltem* İzmir'in Akdeniz'deki yerine ilişkin bilginin toplandığı bir alan olma potansiyelini taşıyor. *Meltem*'in yayımlanıyor oluşu, yalnızca coğrafi değil, fikren de "farklılıklarıyla oluşan bir bütünlük" olarak görülebilecek geçmişteki, hatta gelecekteki Akdeniz'i yeniden düşünme, İzmir'in Akdeniz'le bağlarını kurgulayıp değerlendirme olanağını vaat ediyor.

Kentin geçmişini ve geleceğini Akdeniz bağlamında ele almak için atılan bu önemli adım, İzmir Büyükşehir Belediyesi yönetiminin Akdeniz'e odaklanmış yenilikçi ve demokratik yaklaşımının bir sonucu. İzmir'in ufkunu Akdeniz'le birleştiren bir vizyonun geliştirilmesine olanak sağlayan ve Kültür Çalıştayında ortaya çıkan bu vizyona sahip çıkan İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, *Meltem*'in yayın hayatına başlamasına en önemli katkıyı sunan kişi.

Meltem, kitap olarak yayımlanmış deneme sayısı da dahil olmak üzere, uzun bir hazırlık sürecinin ardından ilk sayısı ile okurlarıyla buluşmak üzere İzmir'den, Türkiye'nin ve dünyanın farklı köşelerine doğru yola çıkıyor. Bu süreçte dergiyi besleyip bugünlere hazırlayan iki temel kaynak var. İlki, dergiyi bugünkü biçimini, bölümlerini, ismini kazandıran yayın kurulu toplantılarıydı. İkincisi ise derginin manifesto metnine kaynaklık eden Akdeniz'i Konuşuyoruz başlıklı toplantıydı.

Derginin geniş danışma kurulu, İzmir Akdeniz Akademisi'nin iletişim içinde olduğu akademisyenler, Akademi'nin bilimsel toplantılarına katılanlar ve Akdeniz'i Konuşuyoruz toplantılarında önerilen isimlerden oluştu. İzmir Akdeniz Akademisi'nin bir düşünce kuruluşu ve demokratik bir platform olarak işleyişine gönüllü katkıda bulunan yayın kurulu üyeleri ve Akdeniz'i Konuşuyoruz başlıklı üç toplantıda bir araya gelen Akdeniz üzerine çalışan akademisyenler *Meltem*'i bugüne taşıyan fikri katkıyı sağladılar.

2014 ve 2015'te çeşitli kereler bir araya gelen yayın kurulu üyeleri, Aylin Güney, Gülsüm Baydar,* Güven İncirlioğlu, Melek Göregenli, Oruç Aruoba, Sezai Göksoy, Şebnem Gökçen Dünder, Uygur Kocabaşoğlu ve Zafer Yörük'ün derginin omurgasının oluşmasına sundukları katkıları vurgulamak gerekiyor. Akdeniz'e yaklaşım sorunsalı açısından Akdeniz Tarih Kültür ve Siyaseti Sempozyumu bağlamında katkı sağlamış olan İlhan Tekeli ve Uygur Kocabaşoğlu; Akdeniz'i Konuşuyoruz başlıklı toplantılara katılan Ahenk Yılmaz, Akın Ersoy, Alp Yücel Kaya, Can Özcan, Eyüp Özveren, Güven İncirlioğlu, Güzel Yücel Gier, İlkay Südaş, Melek Göregenli, Kıvanç Ulusoy, Nühket Adıyeke, Özlem Sert, Pelin Karakuş, Serhan Ada, Şebnem Gökçen Dünder, Tülin Selvi Ünlü, Tolga Ünlü ve Yücel Terzibaşoğlu da dolaylı olarak derginin manifesto metninin ortaya çıkmasına katkıda bulunan isimler.

* Baydar süreç içinde çalışmalarının yoğunluğu nedeniyle yayın kurulundan ayrıldı.

Böylesi kolektif bir sürecin ürünü olan *Meltem*'in içeriğine değinecek olursak, 2014-2015'te gerçekleşen yayın kurulu toplantılarında tasarlanan dört temel bölüm, Teori, Araştırma, Güncel ve Alesta, İzmir ve Akdeniz'e yönelik farklı anlatı biçimlerine olanak tanıyor. *Meltem* hem Akdeniz konusundaki kuramsal çalışmaları hem de araştırmaları içeren hakemli bir dergi. *Meltem*'in hakemli bir dergi olması kaygısı, hakem süreçleriyle geliştirilen makalelerin üretilmesine katkı verme arzusu ve akademik topluluğun üretim kriterlerine uyma gereğinin bir sonucu. Güncel bölümü akademik yazı disiplinine sığmayan her anlatı biçimine kucak açıyor. Alesta bölümü ise tez ve kitap değerlendirmelerine yer veriyor.

Bu sayıda, Teori bölümü, derginin manifesto metninde de yer alan, "Akdeniz bir fikir olarak nedir, Akdeniz havzasını tarihten günümüze uzanarak nasıl tanımlarız" soruları bağlamında, bir bütünlük olarak Akdeniz'den söz edebilmemizin kuramsal temellerine dair tartışmalara önemli bir katkı sunan Eyüp Özveren'in "Halikarnas Balıkçısı ve Fernand Braudel: Akdeniz'i Geçerken Yolları Kesişmemiş İki Öncü" başlıklı makalesine yer veriyor. Akdeniz'i bir bütünlük olarak tanımlayan Annales Okulu tarihçilerinden Fernand Braudel'le yaklaşık aynı zamanlarda, Türkiye'de Halikarnas Balıkçısı olarak tanınan yazar Cevat Şakir Kabaağaçlı'nın da Akdeniz'i bir bütünlük olarak tanımladığını görüyoruz.

Araştırma bölümündeki makalelerden ikisi Akdeniz'de Yunanistan'la ortak tarihimizden gelen kültürel ve yönetsel yönere dair geçişliliklere dikkat çekiyor. Peri Efe'nin "İzmir ve Atina'dan İki Gölge Oyunu Ustası" başlıklı makalesi, İzmir ve Atina'yı gölge oyunu kültürü açısından iki ustanın hikâyesi üzerinden inceliyor. Ceylan İrem Genç'er'in "19. Yüzyılda İzmir ve Selanik'te Kentsel Dönüşüm" başlıklı makalesi ise geçmişte iki şehrin rıhtım inşa süreçlerinin birbiriyle etkileşim içinde yürütülmüş olduğunu gösteriyor. Bu yazılar, manifesto metninde peşine düşüleceği vurgulanmış olan "kültürler arası akışkanlık ve geçişlilik" meselesi bağlamında düşünülmeli. Bölümün son yazısı, doğrudan bugünkü İzmir ekonomisine ilişkin. Onur Mengi'nin, "Ekosistem Olarak Kümeler: Mimar Kemalettin Moda Merkezi'nde Çeşitliliği Araştırmak" başlıklı makalesi, İzmir'in en önemli sektörlerinden biri olan gelinlik sektörünün kümelenme özelliklerini inceliyor.

Güncel bölümünde Orhan Berent, Altuğ Akın ve Kalliopi Amygdalou'nun İzmir'e dair paylaşımları yer alıyor. Berent, kent ve bellek arasındaki ilişkiyi İzmir'i hatırlaması üzerinden kişisel tarihiyle el alıyor. Akın, Loren Edizel'le İzmir *Hayaletleri* adlı romanı üzerine konuşuyor. Amygdalou, Arkas Sanat Merkezi'nde yer alan, İzmir de dahil olmak üzere Anadolu'nun farklı yerlerini gezen 30 seyyahın hikâyelerinin anlatıldığı Anadolu Gezginleri sergisini değerlendiriyor.

Güncel bölümünün İzmir Akdeniz Akademisi'ne ayrılmış sayfalarında, Akademi'nin biriktirdiklerinden haberler var. İzmir Akdeniz Akademisi Tarih Koordinatörü Alp Yücel Kaya Üzümün Akdeniz'deki Yolculuğu konferans dizisini, Ekoloji Koordinatörü Ayşe Filibeli Akdeniz'in Kıyısında başlıklı panel dizisini anlatıyor.

Alesta bölümünde bir tez, bir de kitap değerlendirme yazısı yer alıyor. Pelin Karakuş Akalın İzmir kamuoyunun güncel konularından biri olan Kültürpark üzerine 2015'te yayımlanan İzmir *Kültürpark'ın Anım(sa)madıkları: Temsiller Mekânlar Aktörler* başlıklı kitabı değerlendiriyor. Elif Gözler Çamur ise çalışanların İzmir'deki Suriyeli işçiler üzerine algısının araştırıldığı Beyza Özen tarafından Sabancı Üniversitesi'nde hazırlanmış bir yüksek lisans tezini inceliyor.

İzmir Akdeniz Akademisi etrafında şekillenen *Meltem*'i okurların değerlendirmesine sunuyoruz.

İyi okumalar.

Ayşegül Sabuktay, Özgür Gökmen, Zeynep Gönen